

Hallituksen esitys eduskunnalle Arabiemiraattien liiton kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja molemminpuolista suojaamista koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Arabiemiraattien liiton kanssa maaliskuussa 1996 allekirjoitetun sijoitusten edistämistä ja molemminpuolista suojaamista koskevan sopimuksen. Sopimuksen tarkoituksena on vahvistaa taloudellista yhteistyötä Arabiemiraattien liiton kanssa. Sopimuksen avulla halutaan luoda suotuisat edellytykset toisen sopimuspuolen kansalaisten ja yritysten sijoituksille sekä tunnustetaan tarve suojella niitä. Samalla pyritään lisäämään taloudellista aloitteellisuutta.

Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun sopimusvaltiot ovat ilmoittaneet toisilleen täyttäneensä valtiosäännöissään sopimuksen voimaantulolle asetetut vaatimukset. Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymisestä. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti sopimuksen kanssa.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytilanne

Arabian niemimaan itäreunassa sijaitseva Arabiemiraattien liitto, jonka pinta-ala 83 000 neliökilometriä ja väestö 2,4 miljoonaa, on puitteiltaan kääpiö, mutta taloudeltaan se on jättiläinen. Emiriat ovat viisaasti toimineet öljyrikkauksiensa kanssa, ja nyt Emiraattien liitolla sanotaan olevan pääomatuloja enemmän kuin öljy- ja kaasutuloja, joita niitäkin oli yli 12 miljardia dollaria vuonna 1994. Sijoituspääomat ovat valtiosalaisuuksia, mutta niitä arvioidaan olevan yli 160 miljardia dollaria.

Suomen ja Arabiemiraattien liiton välisessä taloudellisessa yhteistyössä Suomi vie tuotteitaan Arabiemiraatteihin mutta Emiraattien toivotaan sijoittavan Suomeen pääomiaan. Emiraateilla ilmeisesti on hallussaan

melkoisia suomalaisyhtiöiden osakesalkkuja, mutta tietoja niistä käsitellään liikesalaisuuksina.

Sijoituksia edistävällä ja suojaavalla sopimuksella Suomi pyritään tekemään turvallisiksi ja kiinnostavaksi kohteeksi Emiraattien pääomalle.

Varsinainen tavaravaihto Arabiemiraattien liiton kanssa oli 1 052 miljoonaa markkaa vuonna 1995, mikä oli miltei pelkästään vientiä Suomesta. Kvaerner Masa-Yards sai huhtikuussa 1993 Abu Dhabi National Oil Companyilta neljän nestekaasulaivan tilauksen, kokonaisarvoltaan 5,5 miljardia markkaa. Ensimmäinen laiva luovutettiin vuonna 1995 ja samana vuonna saatiin ensimmäinen maksuerä, yli 800 miljoonaa markkaa. Neljäs ja viimeinen tankkeri luovutetaan vuonna 1997.

Arabiemiraateissa toimii useita suomalais-yrityksiä ja ne edustavat Suomen suurimpia yhtiöitä: ABB Marin, ABB Transmit, Develcon, Enso-Gutzeit, Finnair, Finngulf Promotion Co. Ltd., Net Computer Establishment, IVO Power Engineering, Kone, Neles Jamesbury, Neste Dubai, Neste Chemicals, Nokia Mobile Phones, Nokia Telecommunications, Raflat, Rautaruukki, Tamrock Middle East, Tecnomen, Union-Kemira ja Wärtsilä Diesel.

Nokia on GSM-puhelimien markkinajohdaja Emiraateissa. Nokia toimittaa vain puhelmia, verkkoja yritys ei maahan vie.

Tuonti Emiraateista on ollut miltei pelkästään öljyä, ja kun Suomeen ei viime vuonna sieltä öljyä tuotu, jäi tuonnin arvoksi neljä miljoonaa markkaa.

Suomen ja Arabiemiraattien liiton välillä on voimassa tieteellis-teknis-taloudellinen yhteistyösopimus vuodelta 1982. Verosopimus allekirjoitettiin samassa tilaisuudessa kuin nyt käsillä oleva sopimus, maaliskuussa 1996.

Suomella on ennestään voimassa sijoitusten suojelua koskevat sopimukset Egyptin (SopS 3/82), Bulgarian (SopS 40/85), Kiinan (SopS 4/86), Sri Lankan (SopS 54/87), Malesian (SopS 79/87), Unkarin (SopS 20/89), Puolan (SopS 24/91), Venäjän (tehty Neuvostoliiton kanssa, SopS 58/91), Tshekin (tehty Tshekin ja Slovakian liittotasavallan kanssa, SopS 73/91), Viron (SopS 104/92), Liettuan (SopS 119/92), Romanian (SopS 121/92), Latvian (SopS 5/93), Uzbekistanin (SopS 74/93), Ukrainan (SopS 6/94), Valko-Venäjän (SopS 89/94), Turkin (SopS 29/95), Argentiinan (SopS 21/96), Chilen (SopS 23/96), Korean tasavallan (SopS 25/96), Vietnamin (SopS 27/96), Perun (SopS 33/96), Thaimaan (SopS 35/96) ja Slovakian (tehty Tshekin ja Slovakian liittotasavallan kanssa, SopS 73/91) kanssa.

2. Sopimuksen valmistelu

Neuvottelut Suomen ja Arabiemiraattien liiton välisestä sijoitusten edistämistä ja molempienpuolista suojaamista koskevasta sopimuksesta käynnistettiin Suomen aloitteesta vuonna 1993. Sopimus allekirjoitettiin Abu Dhabissa 12 päivänä maaliskuuta 1996. Sopimusteksti on perusolemukseltaan saman sisältöinen kuin Suomen viime vuosina teke-

mät vastaavat sopimukset. Sopimuksia on kehitetty yhteistyössä Suomen asianomaisten sektoriviranomaisten ja talouselämän etujärjestöjen kanssa. Työn pohjana on käytetty alan uusinta kansainvälistä vertailumateriaalia kuten Euroopan Energiaperuskirjaa erityisesti suorien sijoitusten osalta sekä Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestössä käynnissä olevan sijoituksia koskevan yleis-sopimuksen valmisteluaineistoa.

Käsillä olevasta sopimustekstistä on pyydetty lausunnot seuraavilta tahoilta: valtiovarainministeriö, kauppa- ja teollisuusministeriö, Suomen Pankki, Valtiontakuukeskus, Suomen Vientiluotto Oy, Suomen Ulkomaankauppaliitto ry, Teollisuuden ja Työntantajain Keskusliitto, Metalliteollisuuden keskusliitto MET ja Keskuskauppakamari.

3. Sopimuksen merkitys

Sopimuksen mukaan kumpikin sopimusvaltio turvaa omien lakiansa ja säännöstensä puitteissa omalla alueellaan toisen sopimusvaltion sijoittajien sijoituksille oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kohtelun. Tällaisiin sijoituksiin ei saa soveltaa epäedullisempaa kohtelua, kuin on myönnetty omien sijoittajien tai kolmansien maiden sijoittajien tekemille sijoituksille.

Sopimuksen tarkoittamia sijoituksia voi pakkolunastaa tai muuten ottaa haltuun ainoastaan, mikäli toimenpiteeseen ryhdytään yleisen edun vuoksi, todellista korvausta vastaan ja asianmukaisin laillisin menettelyin, joihin ei saa sisältyä syrjintää. Jos sijoitukset kärsivät menetyksiä sodasta, aseellisesta selkkauksesta, hätätilasta tai vastaavasta, on vahinko hyvitetävä tai korvattava yhtä suosiollisella kohtelulla kuin omien maiden tai kolmansien maiden sijoittajien osaksi tulee. Jos viranomaiset pakko-ottavat tai tuhoavat sijoituksia, korvataan vahinko välittömästi.

Mikäli sijoittajan ja toisen sopimusvaltion välillä tai sopimusvaltioiden kesken syntyy riitaisuuksia, on sopimuksessa määräykset välimiesmenettelystä.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Sopimuksella ei ole valtion talouteen ulottuvia vaikutuksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

5. Sopimuksen sisältö

1 artikla. Artiklassa määritellään sopimuksessa käytetyt käsitteet kuten sijoitus, sijoittaja, tuotto, kansalainen, yhtiö ja sopimusvaltioiden alueet. Oikeushenkilön toimipaikan tulee sijaita sopimusvaltion alueella, joten epäsuorat sijoitukset eivät kuulu sopimuksen soveltamisalaan.

2 artikla. Artikla vahvistaa yleisen periaatteen sijoitusten sallimisesta ja edistämisestä sopimusvaltioiden alueella ja siinä myönnetään oikeus ottaa palvelukseen johtohenkilöstö kansalaisuudesta riippumatta, kuitenkin paikallisten lakien ja määräysten puitteissa.

3 artikla. Artiklassa määrätään, että sijoituksia on kohdeltava oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti samalla tavalla kuin kohdellaan omien kansalaisten sijoituksia taikka kolmansien valtioiden sijoittajien sijoituksia, sen mukaan mikä on sijoittajalle edullisinta.

4 artikla. Poikkeusartiklan mukaan tulli-liitot, vapaakauppa-alueet ja verosopimukset tai -järjestelyt voidaan tarvittaessa erottaa sopimuksen soveltamisalan ulkopuolelle.

5 artikla. Omaisuuden pakkolunastamiselle tai siihen verrattaville toimille asetetaan tiukempia edellytyksiä kuin kansallisessa lainsäädännössä on tapana. Sopimuksen mukaan pakkolunastuksesta on suoritettava välitön, riittävä ja tosiasiallinen korvaus markkina-arvon mukaan. Korvauksen viipyessä on sille maksettava kaupallista korkoa (Libor). Yritysten osakkeiden tai osuuksien pakkolunastaminen on erikseen kielletty. Pakkolunastamisen veroisena kiellettyyn toimenpiteenä mainitaan mm. varojen jäädyttäminen ja mielivaltainen verotus.

6 artikla. Artiklan 1 kappaleessa on määrykset siltä varalta, että ulkomaisille sijoituksille aiheutuu menetyksiä sodan tai muun kansallisen hätätilan johdosta. Näistä menetyksistä sopimuspuolet sitoutuvat maksamaan korvauksia tai muuten hyvittämään sijoittajaa yhtä suosiollisesti kuin oman maan tai kolmannen maan sijoittajaa. Jos menetyksiä aiheutuu viranomaisien suorittamasta pakko-otosta tai tuhoamisesta, on artiklan 2 kappaleen mukaan ennalleen palauttaminen tai korvaus suoritettava välittömästi.

7 artikla. Artiklassa sallitaan sijoituksiin

liittyvien maksujen siirto markkinakurssiin, viipymättä ja vapaasti vaihdettavina valuutoina.

8 artikla. Jos sopimusvaltio tai sen valtuutama laitos on joutunut korvaamaan ei-kaupallisia vahinkoja, siirtyvät sijoittajan mahdolliset oikeudet maksajalle eli tämä tunnustetaan sijaantulijaksi.

9 artikla. Sijoittajan ja sopimusvaltion väliset riidat tulee ensisijaisesti selvittää neuvotteluilla. Jos sopua ei synny, voi sijoittaja jättää riidan paikallisen tuomioistuimen päättäväksi taikka valtioiden ja toisten valtioiden kansalaisten välisten sijoituksia koskevien riitaisuuksien ratkaisemisesta Washingtonissa 18.3.1965 tehdyllä yleissopimuksella perustetun ratkaisukeskuksen (ICSID) ratkaistavaksi taikka Yhdistyneiden Kansakuntien kansainvälisen kauppaoikeuden komitean (UNCITRAL) sääntöjen mukaisesti muodostettavalle välimiesoikeudelle. Kansallisesta tuomiovallasta sijoittaja voi siirtää riidan välimiesmenettelyyn, jos hän luopuu asian enemmästä ajamisesta ennen, kuin tuomioistuin on antanut päätöksensä pääasiassa.

10 artikla. Sopimusvaltioiden väliset riidat sopimuksen tulkinnasta ja soveltamisesta tulee ensisijaisesti pyrkiä selvittämään neuvotteluilla. Jos ratkaisua ei synny, riita voidaan jättää ratkaistavaksi välimiesmenettelyllä kansainvälisen oikeuden tavanomaisten sääntöjen mukaisesti. Välimiesten päätös on lopullinen ja sopimuspuolia sitova.

11 artikla. Sopimus on artiklan mukaan toissijainen siinä suhteessa, että, jos valtioiden kesken tai jonkin sijoittajan suhteen erityisesti on voimassa sijoittajalle sopimusta edullisempia määräyksiä, noudatetaan niitä sopimusmääräysten asemesta.

Artiklan 3 kohdan mukaan uutta sopimusta sovelletaan myös ennen sen voimaantuloa tehtyihin sijoituksiin, mutta ei riitoihin, jotka ovat syntyneet tai ratkaistu ennen tätä ajankohtaa.

12 artikla. Artiklan mukaan sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen sen hyväksymisestä.

13 artikla. Sopimus on voimassa viisitoista vuotta ja se voidaan sen jälkeen irtisanoa kahdentoista kuukauden irtisanomisajalla. Ir-

tisanomisajan jälkeinen niin sanottu suoja-aika on viisitoista vuotta.

6. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Sopimuksen 5 artiklan mukaan sopimusvaltio saa pakkolunastaa toisen sopimusvaltion sijoittajien tekemiä sijoituksia ainoastaan artiklassa tarkemmin määrätyillä ehdoilla. Artiklassa on lisäksi määräyksiä tällaisen toimenpiteen johdosta maksettavista korvauksista ja niihin liittyvistä koroista.

Hallitusmuodon 12 §:n mukaan omaisuuden pakkolunastuksesta on säädettävä lailla. Sopimus sallii suomalaisen omaisuuden pakkolunastamisen Arabiemiraateissa ilman kussakin tapauksessa erikseen säädettävää lakia. Lisäksi artiklan määräykset korvausten maksamisesta ovat osittain ristiriidassa pakkolunastuslainsäädännön kanssa. Sopimuksen 5

artiklan määräykset vaativat näistä syistä eduskunnan hyväksymisen.

Edellä olevan perusteella ja hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi ne Abu Dhabissa 12 päivänä maaliskuuta 1996 tehdyn Suomen hallituksen ja Arabiemiraattien liiton hallituksen välisen sijoitusten edistämistä ja molemminpuolista suojaamista koskevan sopimuksen määräykset, jotka vaativat eduskunnan suostumuksen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Arabiemiraattien liiton kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja molemminpuolista suojaamista koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Abu Dhabissa 12 päivänä maaliskuuta 1996 tehdyn Suomen hallituksen ja Arabiemiraattien liiton hallituksen välisen sijoitusten edistämistä ja molemminpuolista suojaamista koskevan sopimuksen määräykset ovat, mikäli ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin niistä on sovittu.

2 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

3 §

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 7 päivänä helmikuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Ole Norrback*

SOPIMUS

**SUOMEN HALLITUKSEN JA
ARABIEMIRAATTIEN LIITON
HALLITUKSEN VÄLILLÄ SJOITUSTEN
EDISTÄMISESTÄ JA
MOLEMMINPUOLISESTA
SUOJAAMISESTA**

Suomen hallitus ja Arabiemiraattien liiton hallitus (joita jäljempänä kutsutaan sopimusvaltioiksi),

haluten tehostaa taloudellista yhteistyötä molempien maiden yhteiseksi hyödyksi ja ylläpitää oikeudenmukaisia ja tasapuolisia edellytyksiä sopimusvaltion sijoittajien sijoituksille toisen sopimusvaltion alueella,

tiedostaen, että sellaisten sijoitusten edistäminen ja keskinäinen suojaaminen hyödyttää sopimusvaltioiden välisten taloudellisten suhteiden laajentumista ja kannustaa sijoitusaloitteita,

ovat sopineet seuraavaa:

1 artikla*Määritelmät*

Tässä sopimuksessa, ellei asiayhteydestä muuta ilmene:

1. Käsite "sijoitus" tarkoittaa kaikenlaista varallisuutta, jonka sopimusmaan sijoittaja on sijoittanut toisen sopimusvaltion alueelle edellyttäen, että sijoitus on tehty toisen sopimusvaltion lakien ja määräysten mukaisesti, ja siihen kuuluu erityisesti mutta ei ainoastaan:

a) kiinteä ja irtain omaisuus sekä muut omistusoikeudet kuten kiinnitykset, pantti- ja pidätys-oikeudet, käyttö-oikeudet ja vastaavat oikeudet mukaanlukien leasing-sopimuksella vuokrattu omaisuus,

b) osakkeet, osuudet ja yhtiöiden debentuurit tai osuudet sellaisissa yhtiöissä, sijoit-

AGREEMENT

**BETWEEN THE GOVERNMENT OF
FINLAND AND THE GOVERNMENT OF
THE UNITED ARAB EMIRATES ON
THE PROMOTION AND RECIPROCAL
PROTECTION OF INVESTMENTS**

The Government of Finland and the Government of the United Arab Emirates (hereinafter referred to as the Contracting States),

desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both countries and to maintain fair and equitable conditions for investments by investors of one Contracting State in the Territory of the other Contracting State,

recognizing that the promotion and reciprocal protection of such investments favour the expansion of the economic relations between the two Contracting States and stimulate investment initiatives,

have agreed as follows:

Article 1*Definitions*

For the purposes of this Agreement unless the context otherwise requires:

(1) The term "Investment" means any kind of asset, invested by an investor of one Contracting State in the Territory of the other Contracting State, provided that the investment has been made in accordance with the laws and regulations of the other Contracting State, and shall include in particular, though not exclusively:

(a) movable and immovable property as well as any other property rights, such as mortgage, lien, pledge, usufruct and similar rights including property under a leasing agreement;

(b) shares, stocks and debentures of companies or other rights or interests in such

tuksiin liittyvät lainat ja sopimusvaltion tai sen oikeushenkilön liikkeelle laskemat joukkovelkakirjat ynnä tuotot, jotka on jätetty uudelleen sijoitettaviksi,

c) käteiset varat, talletukset ja vaateet rahaan tai sijoitukseen liittyvään sopimuksen mukaiseen suoritukseen, jolla on rahallista ja taloudellista arvoa,

d) oikeudet henkiseen omaisuuteen, tekniset valmistusmenetelmät, toiminimet, osaaminen, goodwill ja muut vastaavat oikeudet,

e) toimiluvat, jotka perustuvat lakiin, hallinnollisiin päätöksiin tai sopimuksiin, mukaan lukien oikeudet etsiä, jalostaa, louhia tai hyödyntää luonnonvaroja.

2. Muutokset siinä muodossa, jossa varallisuus on sijoitettu, eivät muuta sen luonnetta sijoituksena.

3. Käsite "tuotto" tarkoittaa sijoituksen tuottamaa rahaa ja erityisesti, mutta ei pelkästään, siihen kuuluvat pääomatuetot, voitot, korot, osingot, lisenssimaksut, rojalit, palkkiot tai muut juoksevat tulot.

4. Käsite "sijoittaja" tarkoittaa:

a) sopimusvaltion hallitusta tai oikeushenkilöä, kuten julkisia tai yksityisiä yhtiöitä, rahoituslaitoksia ja sijoitusviranomaisia, joiden toimipaikka on sopimusvaltion alueella,

b) luonnollista henkilöä, joka sopimusvaltion lakien mukaisesti on sen kansalainen.

5. Käsite "alue" tarkoittaa sopimusvaltion kansallista aluetta, mukaanlukien mantereen ja saaret, merenpohjan ja mannerjalustan, joihin nähden sopimusvaltiolla on kansainvälisen oikeuden mukaan täysivaltaiset oikeudet ja tuomiovalta.

2 artikla

Sijoitusten edistäminen ja suojaaminen

1. Sopimusvaltiot edistävät yleisen ulkomaisten sijoitusten politiikkansa huomioon ottaen toisen sopimusvaltion sijoittajien sijoituksia alueellaan ja sallivat sellaiset sijoitukset lainsäädäntönsä mukaisesti.

2. Sopimusvaltiot takaavat aina toisen sopimusvaltion sijoittajien sijoituksille oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kohtelun eivätkä häiritse kohtuuttomilla tai syrjivillä toimenpiteillä sellaisten sijoitusten johtamista, ylläpitoa, käyttöä, hyödyntämistä tai luovutusta enempää kuin tavaroiden tai palvelujen

companies, loans related to investments and bonds issued by a Contracting State or any of its legal persons and returns retained for the purpose of reinvestment;

(c) liquid assets, deposits and claims to money or to any performance under contract having economic and financial value associated with an investment;

(d) intellectual property rights, technical processes, trade names, know-how, goodwill and other similar rights;

(e) business concessions conferred by law, administrative decisions or rights under contract, including concessions to search for, develop, extract or exploit natural resources.

(2) Any alteration of the form in which assets are invested shall not affect their qualification as investments.

(3) The term "Returns" means the amount yielded by an investment, and in particular, though not exclusively, shall include capital gains, profits, interests, dividends, licences, royalties, fees or other current incomes.

(4) The term "Investor" means:

(a) the Government of the Contracting State and any other legal person, such as public and private companies, financial institutions and investment authorities, having its seat in the territory of either Contracting State.

(b) any natural person possessing the nationality of either Contracting State in accordance with its laws.

(5) The term "Territory" means the national territory of each Contracting State, including the mainland and islands, the seabed and subsoil, over which the Contracting State exercises, in accordance with international law, sovereign rights or jurisdiction.

Article 2

Promotion and Protection of Investments

(1) Each Contracting State shall, subject to its general policy in the field of foreign investments, promote in its Territory investments by investors of the other Contracting State and shall admit such investments in accordance with its legislation.

(2) Each Contracting State shall at all times ensure fair and equitable treatment of the investments by investors of the other Contracting State and shall not impair the management, maintenance, use, enjoyment or disposal thereof as well as the acquisition of goods and services and the sale of their

hankkimista tai tuotannon myymistä.

3. Sopimusvaltion sijoittajilla on oikeus ottaa palvelukseensa johtohenkilöstö valintansa mukaan riippumatta kansalaisuudesta siinä laajuudessa kuin isäntävaltion lait sallivat. Sopimusvaltiot tarjoavat johtohenkilöstön käyttöön kaikki tarvittavat toimintaedellytykset lakiansa ja määräystensä puitteissa.

3 artikla

Sijoitusten kohtelu

1. Sopimusvaltiot myöntävät alueellaan toisen sopimusvaltion sijoittajien sijoituksille kohtelun, joka ei saa olla vähemmän suosiollinen kuin se kohtelu, jonka ne myöntävät omille sijoittajilleen tai jonkin kolmannen maan sijoittajan sijoituksille, sen mukaan mikä sijoittajalle on edullisinta.

2. Sopimusvaltiot myöntävät alueellaan toisen sopimusvaltion sijoittajille niiden sijoitusten tai niihin liittyvän toiminnan suhteen johtamisen, ylläpidon, käytön, hyödyntämisen, hankkimisen tai myynnin osalta kohtelun, joka ei saa olla vähemmän suosiollinen kuin se kohtelu, jonka ne myöntävät omille sijoittajilleen tai jonkin kolmannen maan sijoittajalle, sen mukaan mikä on sijoittajalle edullisinta.

4 artikla

Poikkeukset

1. Sopimusvaltio, joka on tehnyt tulliliittoa tai vapaakauppa-alueita tarkoittavan sopimuksen, saa tämän sopimuksen 3 artiklan määräysten estämättä myöntää suosiollisemman kohtelun sijoituksille, jotka on tehnyt mainittuun sopimukseen kuuluvan toisen valtion tai valtioiden sijoittaja tai joidenkin näiden valtioiden sijoittajat.

2. Tämän sopimuksen 3 artiklan määräykset eivät tarkoita sitä, että sopimusvaltio olisi velvoitettu myöntämään toisen sopimusvaltion sijoittajille hyötyjä kohtelusta, eduista tai etuoikeuksista, jotka johtuvat verotukseen kokonaan tai osittain liittyvästä kansainvälisestä sopimuksesta tai järjestelystä taikka verotukseen kokonaan tai osittain liittyvästä kansallisesta lainsäädännöstä.

production, through unreasonable or discriminatory measures.

(3) Investors of either Contracting State shall be permitted to engage top managerial personnel of their choice regardless of nationality to the extent permitted by the laws of the host State. The Contracting States shall make available all necessary facilities to such managerial personnel in accordance with its laws and regulations.

Article 3

Treatment of Investments

(1) Each Contracting State shall apply to investments in its Territory by investors of the other Contracting State a treatment which is no less favourable than that accorded to investments by its own investors or investors of any third State, whichever is more favourable for the investor.

(2) Each Contracting State shall in its territory accord investors of the other Contracting State, as regards management, maintenance, use, enjoyment, acquisition or disposal of their investments or any other activity associated therewith, treatment no less favourable than that which it accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable for the investor.

Article 4

Exceptions

(1) Notwithstanding the provisions of Article 3, a Contracting State which has concluded an agreement regarding the formation of a customs union or a free-trade area shall be free to grant more favourable treatment to investments by investors of the State or States which are also parties to such an agreement, or by investors of some of these States.

(2) The provisions of Article 3 shall not be construed so as to oblige one Contracting State to extend to investors of the other Contracting State the benefit of any treatment, preference or privilege resulting from any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation or any domestic legislation relating wholly or mainly to taxation.

5 artikla

Article 5

*Pakkolunastus tai kansallistaminen**Expropriation or Nationalization*

1. Sopimusvaltion sijoittajien sijoituksiin ei saa kohdistaa takavarikointia, pakko-ottoa tai vastaavaa menettelyä ja niiden tulee nauttia täyttä ja täydellistä suojaa ja turvallisuutta toisen sopimusvaltion alueella.

2. Kumpikaan sopimusvaltio ei ryhdy mihinkään toimenpiteeseen, joka tarkoittaa pakkolunastusta, kansallistamista tai varojen jäädyttämistä, tai muuhun toimenpiteeseen, jolla on sama vaikutus, taikka kohdista sijoituksiin toimenpiteitä, jotka suoraan tai epäsuorasti aiheuttavat saman tuloksen verottamisella, sijoituksen tai sen osan pakkomyyntillä taikka sijoituksen johtamisen tai sen hallinnan häiritsemisellä tai estämisellä.

3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ainoastaan mikäli seuraavat ehdot on täytetty:

a) Toimenpiteisiin ryhdytään ehdotonta ja perustavaa laatua olevaa julkista tarvetta varten,

b) Toimenpiteisiin ryhdytään kotimaisen perustuslain ja kansainvälisen oikeuden yleisten periaatteiden mukaisesti,

c) Toimenpiteet eivät ole syrjiviä,

d) Toimenpiteisiin ryhdytään toimivaltaisen tuomioistuimen johdolla asianmukaisia laillisia menettelytapoja noudattaen, ja sijoittajalla on oikeus esittää vastaväitteensä pakkolunastamisesta tai muusta sellaisesta menettelystä sen sopimusvaltion toimivaltaisessa tuomioistuimessa, joka on ryhtynyt tähän toimenpiteeseen,

e) Toimenpiteisiin liittyy välitön, riittävä ja tosiasiallinen korvaus.

4. Sovellettavaksi tulevissa tapauksissa tulee tässä artiklassa tarkoitettun korvauksen määrän vastata pakkolunastetun sijoituksen oikeudenmukaista markkina-arvoa välittömästi ennen pakkolunastusta taikka ennen kuin pakkolunastuspäätös tuli yleiseen tietoisuuteen. Milloin markkina-arvosta ei saada täyttä varmuutta, määrätään korvaus ottaen huomioon sijoitettu pääoma, arvonalennus, uushankinta-arvo, goodwill ja muut asiaan vaikuttavat tekijät. Korvaukseen tulee myös sisältyä Lontoon pankkien välisen tarjouskoron (Libor) mukainen korko kolmen kuukauden talletuksille vastaavassa valuutassa pak-

(1) Investments by the investors of either Contracting State shall not be subject to sequestration, confiscation or any similar measure and shall enjoy full and complete protection and safety in the territory of the other Contracting State.

(2) Neither Contracting State shall take any measure of expropriation or nationalization or freezing of assets, or any other measure having the same effect or to subject the investment to any measures direct or indirect tantamount to expropriation including the levying of taxes, the compulsory sale of all or part of an investment or the impairment or deprivation of its management or control.

(3) Measures referred to in paragraph (1) and (2) of this Article can be taken only when the following conditions are complied with:

(a) Measures are taken for an ultimate and basic public interest;

(b) Measures are taken in accordance with the domestic constitution and general principles of international law;

(c) Measures are not discriminatory;

(d) Measures are taken under due process of law by the competent court and the investor shall have the right to contest against the expropriation or any such measure to the competent court of the Contracting State which has taken such measures;

(e) Measures are accompanied by prompt, adequate and effective compensation.

(4) Compensation for applicable cases referred to in this Article shall amount to the fair market value of the expropriated investment at the time immediately before the expropriation or decision thereof became publicly known. Where the market value cannot be readily ascertained the compensation shall be determined taking into account the capital invested, depreciation, replacement value, goodwill and other relevant factors. The compensation shall include interest at the rate of London Interbank Offered Rate (LIBOR) for 3-month deposits in the respective currency from the date of expropriation

kolonastuksen tai menetyksen päivästä maksupäivään.

or loss until the date of payment.

6 artikla

Article 6

Menetysten korvaaminen

Compensation for Losses

1. Sopimusvaltion sijoittajat, joiden sijoituksille toisen sopimusvaltion alueella aiheutuu menetyksiä aseellisesta selkkauksesta, mukaan lukien sodasta, kansallisesta hätätilasta, levottomuuksista tai muista vastaavista tapauksista toisen sopimusvaltion alueella, ovat oikeutettuja saamaan toiselta sopimusvaltiolta ennalleen palauttamisen, vahingonkorvauksen, hyvityksen tai muun järjestelyn osalta sellaisen kohtelun, joka vastaa toisen sopimusvaltion kolmansien maiden sijoittajille myöntämää suosiollisinta kohtelua.

(1) Investors of each Contracting State whose investments in the Territory of the other Contracting State suffer losses owing to any armed conflict, including war, a state of national emergency or civil disturbances or other similar events in the Territory of the other Contracting State shall be accorded by the other Contracting State treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, which is the most favourable of that which the other Contracting State accords to the investors of any third State.

2. Sen estämättä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa määrätään, sopimusvaltion sijoittajille, joille aiheutuu toisen sopimusvaltion alueella mainitussa kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa menetyksiä tuon toisen sopimusvaltion viranomaisten tai asevoimien suorittamista omaisuuden pakko-otoista tai tuhoamisista, myönnetään ennalleen palauttamisen tai välitön, riittävä ja tosiasiallinen korvaus.

(2) Without prejudice to paragraph (1) of this Article investors of each Contracting State who, in any of the situations referred to in that paragraph, suffer losses in the Territory of the other Contracting State resulting from requisitioning or destruction of their property by forces or authorities of the other Contracting State, shall be accorded restitution or prompt, adequate and effective compensation.

7 artikla

Article 7

Maksujen siirto

Transfer of Payments

1. Sopimusvaltiot sallivat alueellaan olevien toisen sopimusvaltion sijoittajien sijoitusten osalta näihin sijoituksiin liittyvät siirrot alueelleen ja alueeltaan. Tähän siirtovapauteen kuuluu erityisesti mutta ei pelkästään:

(1) Each Contracting State shall in respect to investments by investors of the other Contracting State in its Territory allow transfers related to these investments into and out of its Territory. The freedom of transfer shall include in particular, but not exclusively:

a) alkuperäinen pääoma ja kaikki sen lisäksi tuleva pääoma sijoituksen ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi,

(a) the initial capital plus any additional capital for the maintenance and development of an investment;

b) tuotot,

(b) returns;

c) maksut, jotka johtuvat sijoitusta koskevan riidan järjestelystä,

(c) payments arising out of the settlement of a dispute;

d) sitoumuksesta syntyvät maksut, kuin myös pääoman kuoletuksesta syntyvät maksut ja velkasitoumuksesta kertyneiden korkojen maksu,

(d) payments under a contract, as well as amortisation of principal and accrued interest pursuant to a loan agreement;

e) 5 ja 6 artikloissa tarkoitettut korvaukset,

(e) compensation pursuant to Article 5 and 6;

f) sijoituksen tai se osan myynnistä tai lopettamisesta syntyneet saatavat,

(f) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment;

g) ulkomailta palkatun, sijoitukseen liittyvän henkilöstön käyttämättömät ansiot ja muut palkkiot.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettui siirrot suoritetaan viipymättä ja vapaasti vaihdettavassa valuutassa.

3. Siirrot suoritetaan siirtopäivänä vallitsevaan markkinakurssiin.

(g) unspent earnings and other remuneration of personnel engaged from abroad in connection with that investment.

(2) Transfers under paragraph (1) of this Article shall be effected without delay and in a freely convertible currency.

(3) Transfers shall be made at the prevailing market rate of exchange on the date of transfer.

8 artikla

Sijaantulo

1. Jos sopimusvaltio tai sen valtuuttama elin suorittaa sijoittajalleen maksun takauksen perusteella, jonka se on myöntänyt muiden kuin kaupallisten riskien varalta toisen sopimusvaltion alueella olevan sijoituksen osalta, tämä jälkimmäinen sopimusvaltio tunnustaa, rajoittamatta edellisen sopimusvaltion 10 artiklan mukaisia oikeuksia, sijoittajalle kuuluvien oikeuksien tai etuuksien siirtymisen sopimusvaltiolle tai sen elimelle sekä sopimuspuolen tai sen elimen sijaantulon sellaiseen oikeuteen tai etuuteen.

2. Tämän artiklan 1 kohdan määräysten estämättä sijaantulon periaatetta sovelletaan ainoastaan sellaisiin sijoituksiin, jotka on tehty tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen edellyttäen, että sijoituksille on saatu ennakkohyväksyminen siltä sopimusvaltiolta, jonka alueelle sijoitus oli tehty.

9 artikla

Sijoittajan ja sopimusvaltion väliset riidat

1. Sopimusvaltion sijoittajan ja toisen sopimusvaltion väliset riidat, jotka koskevat edellisen sopimusvaltion sijoittajan sijoitusta jälkimmäisen sopimusvaltion alueella, olisi ratkaistava sovinnollisesti.

2. Mikäli riitaa ei voida ratkaista sovinnollisesti kuuden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jolloin jompikumpi riidan osapuoli esitti sovinnollista ratkaisua, sijoittaja on oikeutettu alistamaan riidan joko sen sopimusvaltion toimivaltaisille tuomioistuimille, jonka alueella sijoitus on tehty, tai kansainväliseen välimiesmenettelyyn. Jälkimmäisessä tapauksessa sijoittaja saa valita asiansa

Article 8

Subrogation

(1) If a Contracting State or its designated organ makes a payment to any of its investors under a guarantee for non-commercial risks it has granted in respect of an investment in the Territory of the other Contracting State, the latter Contracting State shall, without prejudice to the rights of the former Contracting State under Article 10, recognize the transfer of any right or title of such an investor to the former Contracting State or its organ and the subrogation of the former Contracting State or its organ to any such right or title.

(2) Notwithstanding the provisions of paragraph (1) of this Article, the principle of subrogation shall be applied only to investments that are made after the entry into force of this Agreement provided that such investments have received prior consent of the Contracting State in whose Territory the investment is made.

Article 9

Disputes between an Investor and the Contracting State

(1) Any dispute which may arise between an investor of one Contracting State and the other Contracting State relating to an investment by an investor of the former Contracting State in the territory of the latter Contracting State should be settled amicably.

(2) If such a dispute cannot be settled amicably within a period of six months from the date at which either party to the dispute requested amicable settlement, the investor shall be entitled to submit the case either to the competent tribunals of the Contracting State in whose territory the investment was made or to international arbitration. In the latter event the investor has the choice of

alistamisen joko:

a) sijoituksia koskevien riitaisuuksien kansainväliselle ratkaisukeskukselle (ICSID), joka on perustettu Washingtonissa 18 päivänä maaliskuuta 1965 allekirjoitettavaksi avatulla yleissopimuksella valtioiden ja toisten valtioiden kansalaisten välisten sijoituksia koskevien riitaisuuksien ratkaisemisesta, tai

b) väliaikaiselle välimiesoikeudelle, joka asetetaan Yhdistyneiden Kansakuntien kansainvälisen kauppaoikeuden komitean (UNCITRAL) välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti, elleivät riidan osapuolet toisin sovi.

3. Sijoittaja, joka on alistanut riidan kansalliseen tuomiovaltaan, saa siitä huolimatta turvautua edellä tämän artiklan 2 kohdassa mainittuun välimiesoikeuteen, jos sijoittaja, ennen kuin kansallinen tuomioistuin on antanut päätöksensä pääasiassa, selittää luopuvansa asiansa enemmästä ajamisesta kansallisessa menettelyssä.

4. Päätös on lopullinen ja riidan osapuolia sitova. Se pannaan täytäntöön kansallisen lain mukaisesti.

10 artikla

Sopimusvaltioiden väliset riidat

1. Sopimusvaltioiden väliset riidat tämän sopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta tulee, mikäli mahdollista, ratkaista sopimusvaltioiden hallitusten välisillä neuvotteluilla.

2. Mikäli riitaa ei siten saada ratkaistua kuuden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jolloin jompikumpi sopimusvaltio vaati tällaisia neuvotteluja, on riita jommankumman sopimusvaltion vaatimuksesta alistettava välimiesoikeudelle.

3. Välimiesoikeus asetetaan kutakin tapaus varten erikseen ja kumpikin sopimusvaltio nimittää yhden jäsenen. Nämä kaksi jäsentä sopivat sitten kolmannen maan, jonka kanssa molemmilla sopimusvaltioilla on diplomaattisuhteet, kansalaisesta puheenjohtajakseen, jonka sopimusvaltioiden hallitukset nimittävät. Jäsenet nimitetään kahden kuukauden kuluessa ja puheenjohtaja neljän kuukauden kuluessa siitä päivästä lukien, jolloin sopimusvaltio oli ilmoittanut toiselle sopimusvaltiolle halustaan alistaa riita välimiesoikeudelle.

4. Jos tämän artiklan 3 kohdan määräaiko-

submitting the case either to:

(a) the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID), established pursuant to the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington on 18 March 1965, or

(b) an ad hoc arbitration tribunal, which unless otherwise agreed upon by the parties to the dispute, is to be established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission of International Trade Law (UNCITRAL).

(3) An investor who has submitted the dispute to national jurisdiction may nevertheless have recourse to one of the arbitral tribunals mentioned in paragraph (2) of this Article if, before judgement has been delivered on the subject matter by a national court, the investor declares not to pursue the case any longer through national proceedings.

(4) The award shall be final and binding for the parties to the dispute, and shall be executed according to national law.

Article 10

Disputes between the Contracting States

(1) Any dispute between the Contracting States concerning the interpretation or application of this Agreement shall, if possible, be settled by negotiations between the Governments of the two Contracting States.

(2) If the dispute cannot thus be settled within six months, following the date on which such negotiations were requested by either Contracting State, it shall at the request of either Contracting State be submitted to an arbitration tribunal.

(3) The arbitration tribunal shall be set up from case to case, each Contracting State appointing one member. These two members shall then agree upon a national of a third State with whom both Contracting States have diplomatic relations, as their chairman, to be appointed by the Governments of the two Contracting States. The members shall be appointed within two months, and the chairman within four months, from the date either Contracting State has advised the other Contracting State of its wish to submit the dispute to an arbitration tribunal.

(4) If the time limits referred to in para-

ja ei ole noudatettu, sopimusvaltio voi muun asiaan vaikuttavan järjestelyn puuttuessa pyytää Kansainvälisen tuomioistuimen presidenttiä suorittamaan tarvittavat nimitykset.

5. Jos Kansainvälisen tuomioistuimen presidentti on estynyt suorittamasta tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettua tehtävää tai on jommankumman sopimusvaltion kansalainen, pyydetään varapresidenttiä suorittamaan tarvittavat nimitykset. Jos varapresidentti on estynyt suorittamasta mainittua tehtävää tai on jommankumman sopimusvaltion kansalainen, pyydetään tuomioistuimen virkaiältään vanhinta tuomaria, joka ei ole esteellinen eikä kummankaan sopimusvaltion kansalainen, suorittamaan tarvittavat nimitykset.

6. Välimiesoikeus tekee päätöksensä äänten enemmistöllä, päätös on lopullinen ja sopimusvaltiota sitova. Kumpikin sopimusvaltio vastaa nimittämänsä jäsenen kustannuksista sekä edustuksestaan välitysasian käsittelyssä; puheenjohtajan sekä kaikista muista kustannuksista vastaavat sopimusvaltiot yhtä suurin osuuksin. Välimiesoikeus voi kuitenkin päätöksessään määrätä toisen sopimusvaltion vastattavaksi suuremman osuuden. Kaikissa muissa suhteissa menettelytavoista päättää välimiesoikeus itse.

11 artikla

Sopimuksen soveltaminen

1. Tämä sopimus ei millään tavoin rajoita niitä oikeuksia ja etuja, joista sopimusvaltion sijoittaja nauttii toisen sopimusvaltion alueella kansallisen tai kansainvälisen oikeuden nojalla.

2. Sellaisten sijoitusten suhteen, joiden osalta on voimassa sopimusvaltion erityisiä toisen sopimusvaltion sijoittajia koskevia sopimuksia tai sitoumuksia, noudatetaan mainittujen sopimusten tai sitoumusten ehtoja niiltä osin kuin ehdot ovat sijoittajalle suosiollisempia kuin tämän sopimuksen määräykset.

3. Tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin sekä ennen tämän sopimuksen voimaantuloa että sen jälkeen tehtyihin sijoituksiin, mutta

graph (3) of this Article have not been complied with, either Contracting State may, in the absence of any other relevant arrangement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments.

(5) If the President of the International Court of Justice is prevented from discharging the function provided for in paragraph (4) of this Article or is a national of either Contracting State, the Vice-President shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President is prevented from discharging the said function or is a national of either Contracting State, the most senior member of the Court who is not incapacitated or a national of either Contracting State shall be invited to make the necessary appointments.

(6) The arbitration tribunal shall reach its decision by a majority of votes, the decision being final and binding on the Contracting States. Each Contracting State shall bear the cost of its member at the arbitration tribunal as well as the costs for its representation in the arbitration proceedings; the cost of the chairman as well as any other costs shall be borne in equal parts by the two Contracting States. The arbitration tribunal may, however, in its decision direct that a higher proportion of costs shall be borne by one of the Contracting States. In all other respects, the procedure of the arbitration tribunal shall be determined by the tribunal itself.

Article 11

Application of the Agreement

(1) This Agreement shall in no way restrict the rights and benefits which an investor of one Contracting State enjoys in the Territory of the other Contracting State under national or international law.

(2) Investments subject to special contracts or commitments undertaken by one Contracting State with respect to the investors of the other Contracting State shall be governed, notwithstanding the provisions of this Agreement, by the terms of these contracts and commitments in so far as their provisions are more favourable for the investor than those provided by this Agreement.

(3) This Agreement shall apply to all investments, whether made before or after its entry into force, but shall not apply to any

ei riitoihin, jotka ovat syntyneet, tai vaateisiin, jotka on selvitetty ennen sopimuksen voimaantuloa.

12 artikla

Voimaantulo

Tämä sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä päivästä, jolloin sopimusvaltioiden hallitukset ovat toisilleen ilmoittaneet, että niiden perustuslailliset edellytykset tämän sopimuksen voimaantulolle on täytetty.

13 artikla

Voimassaolo ja päättyminen

1. Tämä sopimus on voimassa viisitoista vuotta. Sen jälkeen se on voimassa kaksitoista kuukautta siitä päivästä lukien, kun sopimusvaltio kirjallisesti ilmoittaa toiselle sopimusvaltiolle päätöksestään irtisanoa tämä sopimus.

2. Niiden sijoitusten osalta, jotka on tehty ennen sitä päivää, jolloin tämän sopimuksen irtisanomisilmoitus tuli voimaan, 1—11 artiklojen määräykset ovat voimassa vielä viisitoista vuotta tuosta päivästä lukien.

Tämän vakuudeksi tähän merkityt, siihen hallitustensa asianmukaisesti valtuuttamina, ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Abu Dhabissa 12 päivänä maaliskuuta 1996 kahtena suomen-, arabian- ja englanninkielisenä kappaleena kaikkien kolmen tekstin ollessa yhtä todistusvoimaiset. Tulkintaeroavuuksissa on kuitenkin englanninkielinen teksti ratkaiseva.

Suomen hallituksen puolesta

Arabiemiraattien liiton
hallituksen puolesta

dispute concerning an investment which arose, or any claim concerning an investment which was settled before its entry into force.

Article 12

Entry into Force

This Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the date on which the Governments of the two Contracting States have notified each other that their constitutional requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled.

Article 13

Duration and Termination

(1) This Agreement shall remain in force for a period of fifteen years. Thereafter it shall remain in force until the expiration of twelve months from the date that either Contracting State in writing notifies the other Contracting State of its decision to terminate this Agreement.

(2) In respect to investments made prior to the date when the notice of termination of this Agreement becomes effective, the provisions of Articles 1 to 11 shall remain in force for a further period of fifteen years from that date.

In witness whereof the undersigned, duly authorized to this effect by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done at Abu Dhabi on 12 March 1996 in duplicate in the Finnish, Arabic and English languages, the three texts being equally authentic. In case of any divergency of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of Finland

For the Government
of the United Arab Emirates